

DÍA DAS LETRAS GALEGAS 2026

1 CIRCE OU O PRACER DO AZUL

Circe ou o pracer do azul (2009) foi o debut literario da escritora e xornalista Begoña Caamaño. A novela propón unha lectura feminista dos mitos gregos, centrada nas figuras de Penélope e Circe, que dialogan entre si para reinterpretar o relato clásico desde as súas propias voces.

A trama comeza cando Penélope, tras anos de espera, recibe unha carta de Circe na que esta lle confesa que Ulises vive con ela. A partir desta revelación, as dúas inician unha correspondencia epistolar onde reflexionan sobre o amor, o desexo, o poder e a independencia feminina.

A obra tivo unha gran repercusión crítica e foi considerada un dos textos máis orixinais da narrativa galega do século XXI. O estilo poético de Caamaño e a súa capacidade para subvertir e mirar patriarcal fixaron dela un referente na escrita feminista, na que ofreceu unha nova visión dos mitos universais ao tempo que abriu camiños a outras autoras que reinterpretaron a tradición desde unha óptica de xénero.

BEGOÑA CAAMAÑO

2 O CALVARIO

Begoña Caamaño nace en Vigo o 14 de outubro de 1964. Desenvolve os seus anos de formación no barrio do Calvario, naquelha altura un espazo a caballo entre o mundo urbano e o rural.

Son anos de xogos, de tecer lazos de amizade con amigas e amigos. É un período de aprendizaxe no que se conforma unha personalidade singular, de mans dadas á lectura, á curiosidade e ao coñecemento dun territorio e dun tempo: o da súa infancia e primeira adolescencia, que sempre foi canda ela.

BEGOÑA CAAMAÑO

3 COIA

Nos anos setenta, Vigo abríase en canal para reorganizarse. Vidas suspendidas, mentres o novo barrio de Coia se erguía entre o fermigón e a esperanza.

En 1976, a casa do Calvario onde crecera Begoña abre a rúa Janeiro de La Fuente. A familia fogar, nese laborioso de bloques onde se mesturaban o ruido das obras, a loita obrreira e a sombra da herencia.

Begoña estudou no colexio Amor de Dios e no IES Alexandre Bóveda. Coia sería a súa escola de vida, o lugar onde aprendeu que resistir tamén é un acto de valentía.

BEGOÑA CAAMAÑO

4 A XORNALISTA

Despois de realizar un curso de radio nas instalacións de Radio Noroeste, en 1986 Begoña Caamaño incorporouse a sección de informativos desta empresa radiofónica. Dous anos máis tarde pasara ao equipo de Radio Popular de Vigo.

En 1989 uníase á compañía da Radio Galega, onde participa na divulgación do primeiro programa realizado desde unha delegación: Tricotón. Nesta etapa viguesa foi correspondente da Avenca Galega de Noticias e do xornal radiofónico El Sol. A partir de 1992, Begoña Caamaño exerceu a profesión de xornalista en Radio Galega (Santiago), onde foi redactora de informativos para despois dirixir e presentar os seguintes espazos: *Diario Cultural*, *Avanzado a Terra*, *Club Cultura* e *Expreso de Medianoite*. Tamén en Santiago compaxina a radio con colaboracións para xornais como *A Nova Terra*, *Novas da Galiza* ou a revista *Tempos*.

BEGOÑA CAAMAÑO

5 BEGOÑA NO ALUMNADO

Interpretacións artísticas do alumnado do IES Castelao sobre a figura e a obra de Begoña Caamaño.

BEGOÑA CAAMAÑO

6 A FEMINISTA

Begoña Caamaño participou en numerosas accións feministas, como a Marcha Mundial das Mulleres, Mulleres Galegas na Comunicación (MUGACOM), Mulleres Galegas Defendidas ou a Plataforma Feminista entre as mulleres e o concepto de sororidade como ferramenta para acadar maiores cotas de liberdade.

Un dos grandes obxectivos da loita de Begoña Caamaño foi o feminismo. Desde moi nova participou en mobilizacións a favor dos dereitos das mulleres, como a Marcha Mundial das Mulleres, Mulleres Galegas na Comunicación (MUGACOM), Mulleres Galegas Defendidas ou a Plataforma Feminista entre as mulleres e o concepto de sororidade como ferramenta para acadar maiores cotas de liberdade.

A loita feminista marcou a súa traxectoria vital pola recricatura de figuras feministas procedentes da mitoloxía clásica e da materia de Bretaña. Unha revisión dos mitos desde unha perspectiva de xénero.

Aproxura da igualdade que está detrás da militancia no feminismo mobilizaba tamén a sintonía noutras causas como o recoñecemento da diversidade e o O8 de marzo de 2015 colocáronse en Compostela cartéis co lema de Begoña:

"É o tempo do feminismo: da xustiza, da igualdade, da liberdade, da dignidade e, por que non?, da felicidade".

BEGOÑA CAAMAÑO

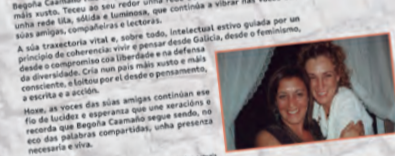
7 A ACTIVISTA

Por unha loita activa en pro dos dereitos das mulleres no ámbito laboral, polas demandas de maior igualdade de xénero, e reivindicando a defensa do noso medio ambiente diante de ataques como o que sufriu no accidente do Prestige, Begoña Caamaño, xunto a outras mulleres, participou en numerosas accións de protesta e de responsabilidade no ámbito sindical e nacionalista.

BEGOÑA CAAMAÑO

8 A VOZ DAS AMIGAS

Begoña Caamaño finde a palabra unha arma para loitar por un mundo máis xusto. Tivo ao seu redor unhas redes de afectos e de conciencia que lle permitían vivir e traballar, que continuaba a vibrar nas voces das súas amigas, compañeiras e lectoras.

A súa traxectoria vital e, sobre todo, intelectual estivo guiada por un principio de coherencia: vivir e pensar desde Galicia, desde o feminismo, desde a conciencia das mulleres e desde a defensa do noso territorio e do noso medio ambiente. Coa súa voz máis suave e máis firme, Begoña Caamaño sempre andou no espazo das palabras compartidas, unha presenza necesaria e viva.

BEGOÑA CAAMAÑO

9 RECOÑECIMENTOS, HOMENAXES E OUTRAS MULLERES NO DÍA DAS LETRAS

Begoña Caamaño destacou pola súa obra narrativa feminista, con títulos como *Circe ou o pracer do azul* (2009) e *Morgana en esmelle* (2012). Esta última recibiu o Premio de Crítica de narrativa galega e o Premio Anel de Ouro da Crítica de narrativa galega e o Premio de Crítica de narrativa galega. Tamén recibiu o Premio de Crítica de narrativa galega e o Premio de Crítica de narrativa galega.

Tras o seu falecemento en 2014, recibíronse múltiples homenaxes no primeiro cabaleiro, o Día das Amigas e de Amigas e Mulleres, no decimo sétimo aniversario da súa morte, celebrando Begoña Caamaño, un momento de reflexión e homenaxe a esta escritora e xornalista. Begoña Caamaño é unha muller que deixou un legado de compromiso e de defensa do noso territorio e do noso medio ambiente. Coa súa voz máis suave e máis firme, Begoña Caamaño sempre andou no espazo das palabras compartidas, unha presenza necesaria e viva.

BEGOÑA CAAMAÑO

10 MORGANA EN ESMELLE

A Morgana de Begoña reclama o dereito a contar a súa historia, merada pola súa propia voz e a súa propia perspectiva. Begoña Caamaño reivindica a súa propia voz e a súa propia perspectiva. Begoña Caamaño reivindica a súa propia voz e a súa propia perspectiva.

BEGOÑA CAAMAÑO

AUTOR: INSTITUTO DE EDUCACIÓN SECUNDARIA CASTELAO